

## **Gwybodaeth i Gleifion Sigmoidoscopi Hyblyg**

### **Uned Endosgopi Ysbyty Brenhinol Gwent**

Mae eich apwyntiad yn yr Uned Endosgopi:-

ar ..... yn .....

Er ein bod ni'n ceisio dilyn yr amserlen, mae rhywfaint o oedi yn anochel. Dylech neilltuo tua hanner diwrnod. Gallwch ffonio'r Uned Endosgopi ar:- 01633 – 234225.

### **Sigmoidoscopi Hyblyg**

Nod y daflen hon yw ateb cwestiynau a all fod gennych am sigmoidoscopi hyblyg a beth i'w ddisgwyl yn ystod eich ymweliad. Nid yw'n cwmpasu'r holl ffeithiau sy'n hysbys. Os oes gennych unrhyw ymholiadau, gofynnwch i aelod o'r tîm Endosgopi.

### **Beth yw sigmoidosgopi hyblyg?**

Prawf ydyw, sy'n ein galluogi i edrych ar ran isaf y coluddyn mawr (sigmoid colon). Bydd yr endosgopydd yn defnyddio tiwb hyblyg gyda golau ar y pen. Caiff y tiwb ei basio drwy'r rectwm (pen-ôl) i mewn i'r coluddyn i alluogi'r gwaith o gynnal archwiliad trylwyr o leinin y **coluddyn** mawr. Mae'n rhaid i chi gael coluddyn gwag.

### **Pam fod angen sigmoidosgopi arnaf ac a oes unrhyw fuddion?**

Mae eich meddyg wedi penderfynu bod angen archwiliad ar leinin eich coluddyn (colon), a sigmoidoscopi yw'r ffordd orau o wneud hyn. Mae'n bosib bod y meddyg wedi trafod cael sigmoidosgopi i gael triniaeth benodol, fel tynnu polypau bach.

### **Beth yw'r peryglon o gael sigmoidosgopi?**

Mae pob endosgopi yn cynnwys perygl bach o rydyllu (gwneud twll) yn wal y coluddyn, y mae'n bosib y bydd rhaid ei drwsio drwy driniaeth lawfeddygol.

Mae risg mwy o rydyllu neu waedu os oes angen tynnu polypau.

## **Beth fydd rhaid i mi wneud cyn i mi gael sigmoidoscopi?**

- **PWYSIG: Os ydych yn ddiabetig, yn cymryd Warfarin neu Clopidogrel neu os oes gennych unrhyw bryderon ynghylch eich meddyginiaeth, ffoniwch:- 01633 - 234225/9 oherwydd mae'n bosib y bydd angen rhagor o wybodaeth arnoch. Os ydych yn cymryd tabledi Haeearn dylech roi'r gorau i'w cymryd 7 diwrnod cyn eich apwyntiad. Os ydych yn cymryd deunydd cynyddu swmp er enghraifft, Fybogel, Regulan, Procobibe, Loperamide, Lomotol, Codeine ffosffad ac ati, dylech roi'r gorau i'w cymryd nhw 14 diwrnod cyn eich apwyntiad.**
- Bydd rhaid i chi ddilyn y cyfarwyddiadau sydd ynghlwm wrth y daflen hon ar gyfer eich enema ffosffad y mae'n rhaid ei gwblhau cyn i chi ddod i'r clinig. **Os nad ydych yn gallu cwblhau'r enema eich hun, peidiwch â phoeni, dewch ag ef gyda chi i'ch apwyntiad a bydd Nyrs yn gwneud hyn ar eich rhan. Cewch fwyta ac yfed hyd at amser eich apwyntiad, fodd bynnag, awgrymir eich bod yn dilyn diet ysgafn yn unig.**
- **Fodd bynnag, os ydych wedi cael presgripsiwn o bisocodyl a'i fod wedi'i anfon atoch mae angen i chi ddilyn y daflen ddiet.**
- Dewch â rhestr gyfredol o unrhyw feddyginiaeth / alergeddau gyda chi.
- Dylech dynnu unrhyw baent ewinedd ac unrhyw ewinedd ffug.
- Gwisgwch ddillad llach, a dewch â dillad sbâr gyda chi (e.e. trowsus pyjamas, trowsus rhedeg, gŵn wisgo).
- Peidiwch â dod ag unrhyw eitemau gwerthfawr neu dlysau i'r ysbyty. Ni allwn fod yn atebol am unrhyw golled neu ddifrod.
- **Dewch â'ch ffurflen gydsynio gyda chi.**

## **Beth fydd yn digwydd yn yr Uned Endosgopi?**

- Wrth gyrraedd, cofrestrwch yn y dderbynfa.
- Bydd un o'r nyrsys yn esbonio'r prawf i chi.
- Cewch eich hebrwng i ardal ward.
- Cewch eich hebrwng i theatr lle caiff y prawf ei wneud.
- **Gofynnir i chi gydsynio i gael eich archwiliad.**

## **Beth fydd yn digwydd yn ystod y sigmoidosgopi?**

Gofynnir i chi orwedd ar eich ochr dde gyda'ch pengliniau wedi'u plygu ychydig tuag at eich brest. Mae'r prawf cyfan ond yn cymryd tua 10 munud. Caiff ychydig o aer ei roi yn y coluddyn i sicrhau ein bod yn gallu gweld yn glir. Mae'n bosib y bydd eich yn teimlo rhywfaint o anesmwythdra yn y bol am gyfnod byr. Mae'n bosib hefyd y byddwch yn teimlo eich bod eisiau mynd i'r tŷ bach, ond gan fod y coluddyn yn wag ni fydd hyn yn digwydd. Gall yr endoscopydd gymryd biopsi (sampl). Caiff hwn ei dynnu heb boen gan ddefnyddio gefeiliau. Mae hefyd yn bosib tynnu'r polypau yn yr un ffordd neu efallai y cewch eich galw yn ôl i gael colonosgopi i archwilio'r coluddyn cyfan.

## **Beth yw polyp?**

Tyfiant dafadennog diniwed (di-ganser) ar wal y coluddyn a all amrywio o ran maint yw polyp. Os caiff ei adael, gall weithiau droi'n ganser. Gellir tynnu'r rhan fwyaf o bolypau heb boen ac yn gyfan gwbl yn ystod y prawf.

## **Sut fyddaf i'n teimlo ar ôl y sigmoidosgopi?**

- Efallai y byddwch yn teimlo ychydig yn chwyddedig ac efallai y byddwch yn cael ychydig o wynt.
- Ambell waith bydd rhywfaint o waedu, ond ni ddylai hwn bara mwy na 24 awr.

## **Sut ddylwn i ofalu amdanaf fy hun wedyn?**

- Cofiwch yfed digon o hylifau. Gallwch ddechrau bwyta eich diet arferol.
- Os ydych yn dal i waedu fwy na 24 awr ar ôl eich prawf, dylech gysylltu â'ch meddyg teulu.

## **A fyddaf yn cael gwybod y canlyniadau?**

Byddwch, bydd aelod o'r tîm Endosgopi yn trafod canlyniadau eich prawf gyda chi.

## **Rhestr Wirio**

- ☐ Cadarnhewch yr apwyntiad.
- ☐ Defnyddiwch yr enema ffosffad, os gallwch.
- ☐ Cewch fwyta neu yfed diet ysgafn, oni bai bod Bisocodyl wedi'i ragnodi a'i anfon atoch, os felly, mae angen i chi ddilyn y daflen ddiet.
- ☐ Dewch â rhestr gyfredol o unrhyw feddyginiaeth / alergeddau gyda chi.
- ☐ Dewch â'ch ffurflen gydsynio (sydd ynghlwm â'r daflen hon).
- ☐ Rhestr o unrhyw gwestiynau/pryderon.
- ☐ Dewch â dillad sbâr, trowsus rhedeg, trowsus pyjamas neu ŵn wisgo gyda chi.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau ynghylch eich apwyntiad, cysylltwch ag aelod o staff yn yr:-

Uned Endosgopi  
Llawr 3  
Ysbyty Brenhinol Gwent  
Ffordd Caerdydd, CASNEWYDD  
NP20 2UB

**Rhif Ffôn: 01633 - 234225**

(Datgysylltwch)

---

**Rwyf wedi darllen a deall y daflen hon ar Sigmoidoscopi Hyblyg  
(PIU545)**

Enw'r Claf: - .....  
(printiwch)

Rhif Uned: - .....

Llofnod y claf:- .....

Dyddiad:- .....

**"Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg/  
This document is available in English".**